

Sortgrå ryle *Calidris maritima*

Purple sandpiper

Sortgrå ryles yngleområde strækker sig fra det nordøstlige Canada og østpå til Taymyr-halvøen i Sibirien. Den yngler i størstedelen af det arktiske område og mod syd til den skandinaviske fjeldmark (Hake m.fl. 1997). I Europa overvintrer fuglene ved isfri kyster mod nord indtil det sydlige Grønland, Island og Nordnorge. Det er verdens nordligst overvintrende vadefugl. I Danmark er den sortgrå ryle en fast vintergæst. Vinterbestandens størrelse og oprindelse kendes ikke.

Mærknings- og genmeldingsdata

I Danmark er der blot ringmærket 117 sortgrå ryler, den første i 1963. Næsten samtlige øvrige er ringmærket i perioden 1999-2002 i Storebæltsområdet. Af

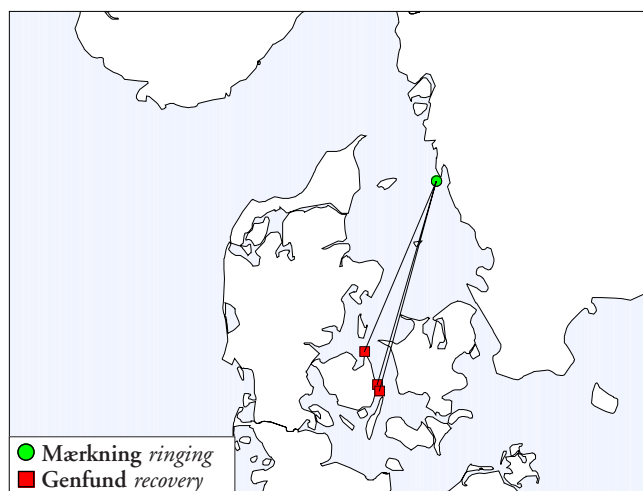

Fig. 1. Mærkningslokaliteter forbundet til genfindningslokaliteter for sortgrå ryle mærket i udlandet og genfundet i Danmark (n=3). Ringing locations connected to recovery sites for purple sandpiper ringed abroad and recovered in Denmark (n=3).

sidstnævnte er 15 genmeldt. De genmeldte fugle er alle mærket på den lille ø Vresen i Storebælt. Fuglene er mærket i november, december og januar. I Danmark er desuden genfundet tre sortgrå ryler ringmærket i udlandet.

Træk og overvintring

Da alle de danskmærkede sortgrå ryler er genfundet i umiddelbar nærhed af mærkningsstedet, giver den danske ringmærkning ingen informationer om, hvor de danske vintergæster yngler. Genfundene giver dog andre interessante oplysninger. Bl.a. er otte af de genmeldte fugle fundet på mærkningslokaliteten inden for samme vintersæson (indtil 115 dage efter mærkningen). En del af fuglene bliver altså tilsyneladende på samme lokalitet vinteren igennem. Desuden er fem af de mærkede fugle fundet på mærkningslokaliteten i den efterfølgende vinter, og tre er genfundet på samme lokalitet to år efter mærkningen. Lignende stedtrofasthed både inden for samme vinterperiode og mellem

Fakta Facts

Mærkninger <i>Birds ringed</i>	117
Genmeldinger <i>Recoveries</i>	
Antal genmeldinger <i>No. of recoveries</i>	16
-heraf uden for Danmark <i>Recovered abroad</i>	0
Antal fugle <i>No. of individuals</i>	15
Genmeldingsandel <i>Proportion recovered</i>	12,8%
Mærket i udlandet og genmeldt i Danmark	3
<i>Ringed abroad and recovered in Denmark</i>	

forskellige vintre er påvist både på De Britiske Øer (Burton & Evans 1997) og på Helgoland (Dierschke 1998). For bl.a. at få en større indsigt i de danske træk-gæsters yngleområde er der i efteråret 2003 påbegyndt et mindre farveringmærknings-projekt af de danske vintergæster. De foreløbige resultater herfra viser, at der sker flytninger mellem lokaliteterne gennem vinteren (L. Hansen pers. medd.)

De tre fugle, der er mærket i udlandet og genfundet i Danmark, er ikke mærket i artens yngleområde, men ved Nidingen på Sveriges vestkyst (fig. 1), som bl.a. gæstes af fugle fra Svalbard (Bakken m.fl. 2003). En af fuglene blev mærket i Sverige i november og fundet død på Fyns Hoved i december samme år. Det er sandsynligt, at kuldefremstød bringer flere fugle

til de danske kyster, bl.a. fra den svenske vestkyst (L. Hansen pers. medd.).

English summary

The purple sandpiper is rather rare passage migrant and winter visitor to Denmark.

The first purple sandpiper was ringed in Denmark in 1963, with the majority ringed between 1999 and 2002.

The recovered purple sandpipers were all found close to the ringing site. Eight recoveries were from later in the same winter (up to 115 days) and eight birds were recovered at the ringing site in a subsequent winter, which indicates some degree of site fidelity both within a winter and between winters. Three birds ringed on Nidingen in Sweden have been recovered in Denmark, one in the same winter it was ringed.